

**משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' לפיתוח פדגוגי
תכניות לימודים ייחודיות**

שם בית הספר: מקיף אוריה ממ"ד

שם התכנית הייחודית: משפטים

תחום הדעת: מדעי החברה

מספר יחידות הלימוד: 5

סמל מוסד: 440073

תוכנית לימודים ייחודית במשפטים

מסמך עקרונות לתוכנית ע"פ הוראות חוזר מנכ"ל תשע"ד2(א)

א. תיאור מאפייני ביה"ס והסביבה החברתית-תרבותית שלו

קריית החינוך "אוריה" ממוקמת בעיר ראשון לציון. ביה"ס נותן מענה לימודי לתלמידי חטיבת הביניים ולתלמידי התיכון המתגוררים בכל חלקי העיר ומעוניינים בחינוך ממלכתי-דתי. בשנת הלימודים תשע"ט לומדים בביה"ס 402 תלמידים מכיתות ז'-יב', מהם 226 תלמידים בחט"ב ו-176 תלמידים בחט"ע. ביה"ס מורכב מאוכלוסיה מעורבת: בניס ובנות והינו המקיף הדתי היחיד בעיר ראשון לציון. הצוות החינוכי מונה 60 מורים בתחומי הדעת וההוראה השונים. ביה"ס מספק מעטפת לימודית ורגשית לכל תלמיד על מנת שיוכל למצות את יכולותיו וכישוריו, וכן מקפיד על קיום רצף לימודי בין החט"ב לחט"ע. בחט"ע קיימות מספר מגמות לימוד: באשכול מדע-פיסיקה, ביולוגיה, מדעי המחשב. באשכול מדעי הרוח והחברה-תיירות, ספרות. כמו כן, קיימת מגמת חינוך גופני.

ברצוננו להרחיב את אשכול מדעי החברה בבית ספרנו באמצעות מגמת משפטים. עולם המשפט מעניין ורלבנטי לתלמידי סקרנים ומעורבים, אשר רואים בתחום דעת כמקצוע הבחירה הראשי אותו הם לומדים במסגרת לימודיהם בחטיבה העליונה. **מגמת משפטים משמשת כחוד החנית של אשכול לימודי מדעי החברה בביה"ס.** תלמידים אשר מתעניינים במקצועות ההומניים-עיוניים בתיכון, יכולים להשתלב היטב עם תוכנית הלימודים. תלמידים אלו מפיקים את המרב מתוכנית הלימודים הנלמדת במגמת משפטים.

האפשרויות העומדות בפני התלמיד באשכול מדעי החברה הן מצומצמות ואינן נותנות מענה לכלל התלמידים. במסגרת עידוד המצוינות בביה"ס ברצוננו לאפשר גם לתלמידים שאינם בוחרים באשכול המדעי, ללמוד מגמה מעניינת, מעוררת חשיבה, יוקרתית ומבוקשת. אנו רואים חשיבות רבה במתן אפשרות של בחירת מגמה מאתגרת, ולשם כך ביה"ס מציע מערך תגבור פרטי וקבוצתי שיסייע בקידום הישגי הלומדים וייתן מענה לקשיים הלימודיים הנוצרים במהלך השנה.

קרית החינוך "אוריה" בראשון לציון, המאופיינת בחינוך דתי ציוני, שמה לה למטרה ליצור זיקה בין המשפט העברי למשפט הישראלי הנוהג כיום. לימוד המשפט העברי, מחזק את ההכרה כי יסודות המשפט הנוהגים היום יסודם בשורשיה העמוקים של היהדות.

ב. רציונל התכנית וייחודיותה מול תכניות קיימות

בהתאם לחזון ביה"ס אשר שם דגש בהצלחת כל תלמיד ותלמיד על פי היכולות ותחומי העניין שלו, חשוב מאוד שיהיה מענה מגוון יותר גם לתלמידים באשכול מדעי החברה. מגמת משפטים תאפשר לתלמידים ללמוד תחום לימודי אקטואלי, מאתגר ומרתק. במגמה זו ירכשו התלמידים מיומנויות וכלים בהבנת תהליכים משפטיים המתרחשים במישור האזרחי בכלל ובמשפט העברי בפרט במקיף הדתי- כמענה לביקוש התלמידים. ייחודה של התכנית בשונה משאר המגמות הנלמדות, הוא בהתמקדות בתחום המשפט המהווה את הבסיס הנורמטיבי והפרקטי להתנהלות בחיי היום יום.

מקיף ב אוריה ממלכתי-דתי

ראשון לציון

סמל מוסד : 440073

התלמידים ייחשפו אל יסודות עולם המשפט, המוסר וערכים כמו צדק חברתי. במסגרת ההערכה החלופית, התלמידים ייחשפו לסדנאות, ניתוח מקורות משפטיים, משפט מבויים, חיפוש מקורות מידע, ניהול דיבייט ועוד- כל אלה יפתחו כישורי מנהיגות, עידוד הלמידה והעצמה בקרב התלמידים. בשמונת השנים האחרונות נהנו התלמידים ממגמה ייחודית: חוק ומשפט, שהתקיימה במתחם המכללה למנהל ראשון לציון. מגמה זו הייתה אחת המגמות המבוקשות ביותר בביה"ס והתלמידים ראו בה מגמה יוקרתית ונחשבת. מדובר בהזדמנות פז להרחיב את הידע ולקבל כלים טובים יותר להבנת תהליכים משפטיים הסובבים את חיי הקהילה והפרט. בית הספר נתן את הזדמנות לכל תלמיד המרגיש שהוא יכול להתמיד ולגלות רצינות ואחריות להגיע לשעות ההוראה המאוחרות במכללה. עיריית ראשון לציון, אשר תמכה במשך שנים בתוכנית ייחודית זו בהפעלתה דרך המכללה למנהל, החליטה להפסיק את שיתוף הפעולה עם המכללה מסיבות השמורות עימה, וכבר השנה לא נפתחה המגמה לכיתה י'. עובדה זו הובילה את הנהלת ביה"ס להגיע למסקנה לפתוח תוכנית ייחודית למשפטים מטעם ביה"ס, ובכך להיענות לבקשות תלמידים והורים רבים שמבקשים ללמוד במגמה בהגיעם לכיתה י'.

תוכנית לימודים זו מתבססת על תוכנית לימודים ייחודית במשפטים, אשר קיימת בקרית החינוך בן יהודה, נס ציונה. התוכנית המקורית, המופעלת בביה"ס בן יהודה זו השנה השישית, מקבלת שבחים רבים בשל ייחודיותה בהוראת המשפט האזרחי-מסחרי. ניתן אישור על ידי מנהלת ביה"ס, הגב' נטלי זקין שלום, להתבסס על תוכנית הלימודים במשפטים של תיכון בן יהודה. נערכו שינויים במבנה תוכנית הלימודים המקורית, תוך התחשבות באופי ובצרכי האוכלוסיה של המקיף הדתי. למשל: שונתה יחידת לימוד מתוכנית הלימודים המתמקדת במשפט העברי, בהיותו החוט המקשר בין עקרונות המשפט על פי תורת ישראל תוך חיזוק והשוואה למערכת המשפט הישראלי. כתלמידים שומרי מסורת, יחידות הלימוד של המשפט העברי, מחדדות ומעצימות את השורשים והחיבור למסורת ישראל בהיותה מערכת משפטית מגוונת, עמוקה ורלוונטית לימינו. בנוסף, אנו מאמצים את עיקר הרציונל של התוכנית הייחודית במשפטים כפי שהיא מבוצעת בקרית החינוך בנס ציונה.

נדגיש כי חוץ ממגמת משפטים במכללה במנהל אשר עומדת להיסגר, אין כיום בעיר ראשון לציון מגמת משפטים העונה על צורכי האוכלוסיה הדתית בעיר, ועל כן אנו מעוניינים לפתוח תוכנית שכזו בבית ספרנו.

ג. היקף השעות ומספר יחידות הלימוד של התכנית

תוכנית הלימודים הינה בת 5 יח"ל. התוכנית נפרסת על פני שלוש שנים, מכיתה י' ועד כיתה י"ב. ראשי פרקים של הנושאים הנלמדים ודרכי ארגון התוכן מובאים להלן:

כיתה	פרק לימוד	מחצית	שעות שבועיות
י	מקורות המשפט	א	35
	זכויות חשודים ונאשמים	ב	30
	קייס משפטי	שנתי	16
יא	דיני חוזים	א	49
	דיני עבודה	ב	48
	משפט מבויים	שנתי	90
יב	משפט עברי	שנתי	90
	דיני תאגידים	א	47
	דיני שטרות ואמצעי תשלום	ב	45
סה"כ			450 ש"ש

מקיף ב אוריה ממלכתי-דתי

ראשון לציון

סמל מוסד : 440073

ד. הצגת כותבי התכנית ושותפיה ותיאור כישוריהם ואפיוניהם של המורים המלמדים בתכנית

מר מוטי רביב (עו"ד) - אחד מכותבי התוכנית, רכז מגמה ומורה במגמה
עו"ד מוטי רביב הינו בעל תואר LLB למשפטים ובעל תואר M.A בתושבי"ע (במשפט העברי) עיקר תחום ההתמחות: משפט אזרחי-מסחרי, מקרקעין ומשפחה.
עו"ד מוטי רביב מלמד בבית הספר גם את המקצוע: תושבי"ע.
דוא"ל: raviv60@walla.co.il

גב' עינת הראל (עו"ד) - מורה במגמה
עו"ד עינת הראל הינה בעלת תואר במשפטים LLB, ותואר ראשון בחינוך (ספרות) עיקר ההתמחות: משפחה, אזרחי-מסחרי והוצאה לפועל.
דוא"ל: ehlawoffice@gmail.com

ה. תיאור קהל היעד (התלמידים) של התכנית

המקיף הדתי "אוריה" הוא בית חינוך העומד בהצלחה רבה באתגרים הרבים העומדים לפתחו. פרמטרים כמו הרכב האוכלוסייה, אחוזי התלמידים העולים (בעיקר בקרב יוצאי אתיופיה), עורף משפחתי, השכלתי ודתי – מצביעים על חתך סוציו-אקונומי נמוך עד בינוני של תלמידי ביה"ס. ראוי לציין כי בית הספר מתגאה בכך שמרבית תלמידיו מסיימים את חובותיהם ובעל זכאות לתעודת בגרות של קרוב ל-100% בקרב התלמידים המסיימים. השאיפה של בית הספר היא לשפר את איכות הבגרות מבחינת תחומי הדעת שאותם יבחרו התלמידים ללמוד בלימודי המגמות בתיכון.

מאז הקמתה של המגמה: "חוק ומשפט", שהתקיימה במכללה למנהל, נחשבת המגמה ליוקרתית, אשר רבים משחרים לפתחה ומבקשים להתקבל אליה. בית הספר כמדיניות של מתן הזדמנות שווה, מאפשר לכל תלמיד, ללמוד במגמה, בהתקיים תנאי קבלה בסיסיים והליך מיון. הכוונה לפתיחת המגמה בבית הספר יוצרת הדים מאוד חיוביים וציפיות רבות מהתלמידים המעוניינים ללמוד בה.

כמו כן, תוכנית הלימודים הייחודית במגמה מאפשרת שילוב מורכב, מעניין ויצירתי לתלמידים אשר לומדים ביחידות לימוד מוגברות במתמטיקה ו/או תלמידים שבחרים במגמה נוספת מתחום המדעים המדויקים (אין מניעה מערכתית או פדגוגית שתלמיד יבחר ללמוד במגמת משפטים לצד חלק מהמגמות הנלמדות באשכול המדעים המדויקים ו/או אשכול/מגמה אחרת). אפשרות שילוב זו של מגמה עיונית ייחודית לצד מגמה ריאליט קלאסית מהווה מענה הולם לקבוצה לא קטנה של תלמידים סקרנים ובינתחומיים.

הלמידה מתקיימת בקבוצות לימוד של עד 20 תלמידים בכיתת לימוד. בסדנאות הלימוד, כדוגמת פרקי המשפט המבויים והקייס המשפטי, התלמידים נחלקים לקבוצות עבודה קטנות בהנחית מורי המגמה.

ו. מטרות התכנית

מטרת העל:

הבנת הרקע הפילוסופי חברתי של המשפט, ומודעות רחבה לטעמיהם של חוקים ותקנות, תוך לימוד שיטתי של המשפט הישראלי והמשפט העברי, אשר עשויה להביא לעיצוב אישיות של אזרח טוב יותר, מכבד חוק, ונאמן ליסודות הצדק שעליהם מושתתת המדינה.

מקיף ב אוריה ממלכתי-דתי

ראשון לציון

סמל מוסד : 440073

מטרות התכנית משתקפות דרך המטרות האופרטיביות של פרקי הלימוד השונים (מופיע בטבלה בהמשך). בכל נושא קיימת הגדרה של מטרות הלמידה. מטרות אלה מיושמות בשאלות המועלות בפרק, ברעיונות ובמושגים המרכזיים המוצגים בו.

בתחום הקוגניטיבי תוכני

1. התלמיד יכיר ויבין מושגים משפטיים ויפתח את יכולת השימוש בהם.
2. התלמיד יפתח יכולת ניתוח ודיון בתופעות משפטיות.
3. התלמיד יכיר גישות משפטיות שונות.
4. התלמיד יכיר וידע להשתמש בתיאוריות, בהלכה ובפרקטיקה של התכנים הנלמדים.
5. התלמיד יפתח יכולת השוואה בין עמדות וסוגי משפט שונים (משפט משווה).
6. התלמיד יכיר ידיעות משפטיות אקטואליות המעסיקות את החברה הישראלית ואת העולם.
7. התלמיד ידע להבחין, להשוות וליישם בין אירועים אקטואליים ובין התיאוריה המשפטית.
8. התלמיד יבין את הקשרים והיחסים המשפטיים של האדם לסביבתו הקרובה והרחבה יותר – האדם כיחיד, כחבר במשפחה, כחלק ממערכת חברתית כגון בית ספר וכחלק ממערכת ציבורית רחבה, כגון המדינה.
9. התלמיד יכיר את המערכת הנורמטיבית של המשפט העברי, המסדירה את כל ההיבטים של חיי היום יום, הן במישור העברי והן במישור הציבורי.

בתחום הרגשי והערכי

1. התלמיד יפתח עניין וסקרנות לגבי עולם המשפט ולגבי סוגיות משפטיות בישראל.
2. התלמיד יפתח סובלנות כלפי דעות וגישות משפטיות שונות וכיבוד האחר.
3. התלמיד יכיר ויעמוד על קבלת גישות פלורליסטיות בשיטת המשפט הישראלית וההתמודדות אתה.
4. התלמיד יתחבר לשורשים באמצעות המקורות העתיקים של המשפט העברי, לתחושת שייכות וגאווה במערכת המשפט העברי, תוך הדגשת חשיבות המוסר האישי והחברתי לקיום צדק אמיתי.

בתחום הקניית מיומנויות למידה כלליות

1. התלמיד יפתח כושר ביטוי בכתב ובעל פה.
2. התלמיד ידע להשתמש באסטרטגיות של למידה עצמית.
3. התלמיד ירכוש מיומנויות לשימוש במאגרי מידע.
4. התלמיד ידע לחבר בין רעיונות מרכזיים הנלמדים בעולם המשפט.
5. התלמיד ידע לפתח טיעון.
6. התלמיד יפתח מגוון נקודות מבט על אותה סוגיה.
7. התלמיד יפתח מיומנות של שאילת שאלות.

בתחום הקניית מיומנויות למידה בתחום הדעת "משפטים"

1. **חקירה**: תהליך שבו התלמידים יחד עם מוריהם חוקרים שאלות משפטיות, מעלים השערות לגבי תשובות לשאלות, עונים על השאלות ומגדירים.
2. **התנסות בפיתוח ובניהול משפט מבויס**: חיפוש מקורות משפטיים, הצגת השאלה המשפטית, ניסוח טיעונים, הצגת הטענות בעל פה.

מקיף ב אוריה ממלכתי-דתי

ראשון לציון

סמל מוסד : 440073

3. **השוואה** בין מקורות, **הבחנה** בין עיקר לטפל בטקסט, קריאה מבוקרת, **ניסוח** ברור ומדויק של חוקים, ו**יישום** עקרונות וחוקים באירועים נתונים מהעולם שלהם.
4. התלמיד יפתח יכולת קריאה של טקסטים משפטיים וחוקים והבנתם.

ז. תכנים ודרכי הוראתם

חומרי הלימוד של תוכנית הלימודים נלקחו מחקיקה, פסיקה, ספרים, מאמרים משפטיים, כתבות אקטואליה, וכן חומרים המאשרים על ידי משרד החינוך.

פרק 1: מקורות המשפט

הפרק נלמד בכיתה י מחצית א (35 ש"ש)

הנושא	מספר שעות הלימוד	המטרות האופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	ביבליוגרפיה לתלמיד
מבוא לעולם המשפט	6	התלמידים יערכו היכרות ראשונית עם עולם המשפט, מושגי יסוד ואמת משפטית	משפט משפט צדק חוק פסיקה אמת עובדתית אמת משפטית	התלמידים יעלו מגוון אפשרויות לפתרון בעיה משפטית	מלכים א, ג-16 25 [משפט שלמה המלך] בני דון יחיא "משפט שלמה – דגם לחשיפת האמת העובדתית" דעת 102 (תשס"ג).
השחקנים במערכת המשפט	3	התלמידים יכירו את השחקנים המרכזיים הפועלים במערכת המשפט	שופט עורך דין משפטן משטרה שירות בתי הסוהר היועץ המשפטי לממשלה פרקליטות המדינה	התלמידים יעלו מגוון רחב של נקודות מבט של השחקנים לסוגיה משפטית נבחרת	מרק גאלאנטר, "מדוע 'אלה שיש להם' נוטים להצליח: הרהורים על גבולות השינוי החברתי" מעשי משפט ד, 15 (תרגום: ישי מישורי, 2011).
סוגי משפט	3	התלמידים יכירו את סוגי המשפט השונים: משפט ציבורי, פרטי, אזרחי ופלילי וידעו לערוך השוואות ביניהם.	משפט פלילי, ענישה, חוק העונשין, סעד משפטי, משפט אזרחי, הקודיפיקציה	התלמידים יערכו השוואה בין סוגי המשפט השונים	ס' 300 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. חוק בתי המשפט [נוסח משולב],

מקיף ב אוריה ממלכתי-דתי

ראשון לציון

סמל מוסד : 440073

הנושא	מספר שעות הלימוד	המטרות האופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	ביבליוגרפיה לתלמיד
			האזרחית החדשה, תובע, נתבע, נאשם.		התשמ"ד-1984. תקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984.
מקורות המשפט הישראלי	3	התלמידים ילמדו על מקורות המשפט הישראלי.	משפט ישראלי, משפט עברי, משפט אנגלי, משפט עותמני	התלמידים יערכו מיון בין מקורות המשפט השונים לתוך מערכת משפט אחת	חוק יסודות המשפט, התש"ס-1980.
עיקרון שלטון החוק	6	התלמידים יבינו מה משמעותו של חוק תוך הדגשת שלושה התלמידים יכירו ויבינו את: א. חשיבות עיקרון שלטון החוק במשטר דמוקרטי ב. כפיפות מערכת המשפט לעיקרון שלטון החוק. ג. כיצד נוצר חוק, מה מטרתו וכיצד הוא מנוסח.	שלטון החוק המאפיינים של החוק לפי המלומד רו בהירות החוק רטרואקטיביות	התלמידים יסיקו על השלכות של נטילת החוק לידיים בנושאים בהם קיים קונצנזוס ציבורי	Joseph Raz, <i>The Authority of Law: Assays on Law and Morality</i> (1979) [תרגום מספרו של יוסף רו בקשר לשלטון החוק]
הפרדת רשויות	6	התלמידים יכירו את עיקרון הפרדת הרשויות, ויבינו את חשיבותו לקיומה של רשות שופטת אובייקטיבית כמו כן, התלמידים יבינו כי לכל רשות יש סמכויות מעין שיפוטיות	הפרדת רשויות, עירוב סמכויות, כנסת, ממשלה, בתי המשפט, בית המשפט העליון, בג"צ	התלמידים יזהו רכיבים וקשרים במערכת רשויות השלטון, הקשר העדין ביניהן ומערכת האיזונים והבלמים	חוק-יסוד: הכנסת. חוק-יסוד: הממשלה. חוק-יסוד: השפיטה.
עבודת עורך הדין	3	התלמידים יכירו ויבינו את מורכבות עבודתו של עורך הדין	עבודת עורך הדין ניהול תיק משפטי חיסיון עו"ד-לקוח אתיקה מקצועית	התלמידים ינסו להבין את נקודת מבטו של עורך הדין בביצוע עבודתו ושיקולים אתיים. תשולב הרצאת עורך דין	לימור זר גוטמן, "חובת הסודיות וחיסיון עורך דין לקוח חלק ראשון", אתיקה מקצועית 14.

מקיף ב אוריה ממלכתי-דתי

ראשון לציון

סמל מוסד : 440073

הנושא	מספר שעות הלימוד	המטרות האופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	ביבליוגרפיה לתלמיד
מבנה מערכת בתי המשפט	3	התלמידים יכירו את ערכאות השיפוט השונות וכן את בתי המשפט בעלי הסמכויות הייחודיות	ערכאה, בית משפט השלום, בית המשפט המחוזי, בית המשפט העליון, בג"צ, ערעור, בתי דין מיוחדים כגון בית משפט לענייני משפחה	התלמידים יערכו בידוד משתנים של תופעות המתקיימות בערכאות בתי המשפט השונים (למשל: הליך ערעור)	חוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984. חוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה-1995.

פרק 2: זכויות חשודים ונאשמים במהפכה החוקתית

הפרק נלמד בכיתה י מחצית ב (30 ש"ש)

הנושא	מספר שעות הלימוד	המטרות האופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	ביבליוגרפיה לתלמיד
מהות ההליך הפלילי ומטרותו	6	התלמידים יכירו את ההליך הפלילי, מהותו ומטרותיו, וידונו בחיוניותו לקיום משטר דמוקרטי ושלטון החוק	תחילת המשפט, הקראת כתב האישום, פרשת התביעה, פסק הדין- זיכוי או הרשעה, גזר הדין, שיטה אדוורסרית מול אינקוויזיטורית	התלמידים יבדקו את הצדקת הידע הפלילי שלהם והערכתו.	סעי' 3, 184, 215, 238 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982. מרדכי קרמניצר, "התאמת ההליך הפלילי למטרה של גילוי האמת, או האם לא הגיעה העת לסיים את עונת המשחקים" משפטים יז, 475 (תשמ"ח).
סדר הדין הפלילי לאור המהפכה החוקתית	6	התלמידים יבינו את חשיבותו של סדר הדין הפלילי ככלי מרכזי בשירות ומימוש זכויות היסוד החוקתיות	המהפכה החוקתית, השופט אהרון ברק, דוקטרינת הפירות הפסולים	התלמידים יערכו מיזוג (אינטגרציה) בין חיבור רעיונות המרכזיים של משפט חוקתי ומשפט פלילי.	סעי' 1, 3, 6, 7, 16-20 לחוק זכויות נפגעי עבירה, התשמ"א-2001. חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.
זכויות העצור, החשוד	6	התלמידים יכירו וידונו בזכויות החוקתיות של	זכויות חוקתיות כגון מעצר, שמירה על כבוד	ניתוח מקרה על פי הסרט "בשם האב" ושאלת	סרט: בשם האב (יוניברסל, 1993).

מקיף ב אוריה ממלכתי-דתי

ראשון לציון

סמל מוסד : 440073

הנושא	מספר שעות הלימוד	המטרות האופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	ביבליוגרפיה לתלמיד
והנאשם		עצור/ חשוד/ נאשם בהליך הפלילי	הנחקר	שאלות אודות כוחה הרב של מערכת האכיפה	
תלונה וחקירה משטרתית	3	התלמידים ילמדו שההליך הפלילי מתחיל בהגשת תלונה וחקירה משטרתית	תלונה חקירה משטרתית עבירה מסוג פשע חוסר עניין לציבור	התלמידים יעלו מספר נקודות מבט הקשורות להצדקת תלונות מוצדקות מול תלונות שווא	סעי' 58-60 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982. ס' 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות), 1927. חוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים), התשס"ב-2002.
זכויות החשוד	6	התלמידים יכירו את זכויות היסוד של חשודים: זכות השתיקה, חיסיון מהפללה עצמית והזכות להיוועץ בעורך דין	זכות השתיקה, חיסיון מפני הפללה עצמית, הודעה בדבר קיום זכות ההיוועצות, זכות ההיוועצות בעורך דין	התלמידים יערכו תהליך של הסקה לחשיבות זכויות החשוד לקיום משטר דמוקרטי	סעי' 15(ד), 15(ז), 161-162 לחסד"פ. ע"פ 5203/98 חסון נ' מזינת ישראל, פ"ד נו (3) 274 (2002). ע"פ 5121/98 יששכרוב נ' התובע הצבאי הראשי, (טרם פורסם) 1 (2006).
זכות ייצוג לנאשם	3	התלמידים יבינו את תפקידה של המדינה בשמירה על זכויות עצורים ונאשמים, מתוך התייחסות לתפקידה של הסניגוריה הציבורית	זכות הייצוג הסניגוריה הציבורית	התלמידים יצדיקו ויעריכו את ההליך הטכני של זכות ייצוג לנאשם.	סעי' 11-20 לחסד"פ. חוק הסניגוריה הציבורית, התשנ"ו-1995. צו הסניגוריה הציבורית (ייצוג נאשמים מחוסרי אמצעים), התשנ"ו-1996.

פרק 3: דיני חוזים

הפרק נלמד בכיתה יא מחצית א (49 ש"ש)

מקיף ב אוריה ממלכתי-דתי

ראשון לציון

סמל מוסד : 440073

הנושא	מספר שעות הלימוד	המטרות האופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	ביבליוגרפיה לתלמיד
חופש החוזים כזכות יסוד ומגבלות חופש החוזים	6	התלמידים יכירו את דיני החוזים, הרציונל למיסוד קשרים כלכליים- מסחריים וכן זכות הקניין כזכות יסוד	חוזה חופש ההתקשרות, חוזה הנוגד את תקנת הציבור, חוזה פסול, זכות הקניין, זכות יסוד חופש העיסוק מול חופש החוזים	התלמידים יעלו נקודות מבט על המתח שקיים בין חופש החוזים ומגבלותיו	סעי' 24, 30-31 לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973. חוק-יסוד: חופש העיסוק. חוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו.
הצעה וקיבול לקראת כריתתו של חוזה	3	התלמידים יבינו את התנאים המוקדמים לכריתתו של חוזה וכן הצעה וקיבול	הצעה, קיבול גמירות דעת, מסוימות, כריתת חוזה	התלמידים יפתחו מספר דרכים מגוונות לייצוגים של הצעה וקיבול	סעי' 1-11, 26, 60 לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973.
ניהול משא ומתן לקראת כריתת חוזה ועיקרון תום הלב	3	התלמידים יבינו שתהליך כריתת החוזה צריך להתקיים בתום לב. התלמידים יחשפו לחשיבות שמקנה הפסיקה למושג תום הלב במשפט הישראלי.	עקרון תום הלב, משא ומתן לקראת כריתתו של חוזה, חובת הגילוי	התלמידים יצדיקו את הצורך בעיקרון תום הלב והערכתו	ס' 12 לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973. ע"א 846/76 עטיה נ' ארט, פ"ד לא (2) 780 (1977).
צורת החוזה, דרישת הכתב	3	התלמידים ילמדו את חשיבות דרישת הכתב בחוזי מקרקעין. כן יבינו כיצד בנוי חוזה מסחרי במקרקעין.	דרישת הכתב, חוזה בעל פה, הסכם גינטלמני	התלמידים יסיקו את המקרים בהם קיים צורך בדרישת הכתב	ס' 23 לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973. ס' 8 לחוק המקרקעין, התשכ"ט-1969. ס' 5(א) לחוק המתנה, התשכ"ח-1968.
תוכן החוזה	6	התלמידים יבינו את חשיבות הדיוק בניסוח חוזה. התלמיד ייחשפו לאקטיביזם	פרשנות, תניות מכללא, אקטיביזם שיפוטי	עבודה בקבוצות על פסקי הדין.	סעי' 25-26 לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973. ע"א 7193/08 מנחם עיני נ'

מקיף ב אוריה ממלכתי-דתי

ראשון לציון

סמל מוסד : 440073

הנושא	מספר שעות הלימוד	המטרות האופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	ביבליוגרפיה לתלמיד
		שיפוטי וכיצד בית המשפט נכנס בעלי הצדדים לחוזה			מרדכי דוד. 12 (2010) וגם: ע"א 1978/18 ש. כהן הנדסה נ' החברה העירונית לפיתוח אשדוד בע"מ, 11 (2019)
פגמים בכריתת החוזה: טעות והטעה	6	התלמידים יבינו את הפגמים טעות והטעה בתהליך כריתת חוזה ואת הסעדים המשפטיים	טעות הטעיה	התלמידים יעלו אפשרויות מגוונות לפתרון/ אי פתרון לפגמים בחוזה	סעי' 14-15 לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973.
פגמים בכריתת החוזה: עושק וכפיה	6	התלמידים יבינו את הפגמים של עושק וכפיה בתהליך כריתת חוזה ואת הסעדים המשפטיים	עושק כפיה	התלמידים יעלו אפשרויות מגוונות לפתרון/ אי פתרון לפגמים בחוזה	סעי' 17-18 לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973.
הפרת חוזה ותרופות	3	התלמידים יבינו את ההשלכות המשפטיות של הפרת חוזה ומהן התרופות שהחוק מעניק לזכות הצד הנפגע.	אכיפה, ביטול, פיצויים, סיכול,	התלמידים יעלו אפשרויות מגוונות לפתרון/ אי פתרון לתרופות	חוק החוזים (תרופות) התשל"א-1970.
חוזים אחידים	3	התלמידים ילמדו לזהות תנאים מקפחים בחוזה אחיד וכיצד להגן על הצרכן מפניהם.	חוזה אחיד, תנאי מקפח, ביטול תנאי מקפח	התלמידים יערכו השוואה בין חוזים אחידים לחוזה בשוק החופשי	חוק החוזים האחידים, התשמ"ג-1982.
חקיקה פרלמנטרית במשפט מסחרי-אזרחי: דיני חוזים כמקרה בוחן	10	התלמידים ייחשפו לעבודת הח"כים בהקשר של חקיקת חוקים אזרחיים-מסחריים, ההליך הפרלמנטרי,	חברי כנסת, חקיקה ראשית ומשנית, קואליציה-אופוזיציה, תקנון הכנסת, ועדות הכנסת (ועדת הכספים, ועדת הכלכלה, ועדת	סיור לימודי במשכן כנסת ישראל בירושלים	חוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973. חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981.

מקיף ב אוריה ממלכתי-דתי

ראשון לציון

סמל מוסד : 440073

הנושא	מספר שעות הלימוד	המטרות האופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	ביבליוגרפיה לתלמיד
		הועדות הרלבנטיות לתחום זה	המדע והטכנולוגיה		

פרק 4: דיני עבודה

הנושא נלמד בכיתה יא מחצית ב (25 ש"ש) ובכיתה יב מחצית א (23 ש"ש) – סה"כ 48 ש"ש

הנושא	מספר שעות הלימוד	המטרות האופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	ביבליוגרפיה לתלמיד
מבוא לדיני עבודה	6	התלמידים יכירו את חשיבות משפט העבודה לחיים המודרניים ולשמירת זכויות העובד.	עבודה, אבטלה, גישה ליברלית וסוציאליסטית, בתי הדין האזוריים לעבודה, בית הדין הארצי לעבודה	התלמידים יזהו רכיבים וקשרים לעולם דיני העבודה	חוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969.
מבוא לעבודת נוער	3	התלמידים ייחשפו לזכויות הנוער וישוו בין זכויות מבוגרים לזכויות נערים וינתחו את סיבות ההבדלים ביניהם	טופס 101 מס הכנסה זכויות נוער	דרך חזיתית (פרונטלית) + מילוי של טופס 101 לדוגמא	חוק עבודת נוער, התשי"ג-1953. ס' 121(ב) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש].
עבודת נוער	6	מהן זכויות בני הנוער העובד? גיל העובד, שכר, תנאי עבודה, אפליה בעבודה, סעיפים חשובים בחוזה,	עבודת נוער	התלמידים יערכו מיזוג בין רעיונות הקשורים לדיני עבודה ולעבודת בני נוער.	חוק עבודת נוער, התשי"ג-1953. ד"מ (בי"ש) 2387/01 עדי שפירר נ' טוב אל חברה

מקיף ב אוריה ממלכתי-דתי

ראשון לציון

סמל מוסד : 440073

הנושא	מספר שעות הלימוד	המטרות האופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	ביבליוגרפיה לתלמיד
		התלמידות			לשיווק בע"מ (2002).
מתנדבים	3	התלמידים יציגו את תפיסתם לגבי עולם ההתנדבות ויבינו, מבחינה ערכית, את ההבדל בין התנדבות לבין עבודה בשכר.	מתנדב ההבחנה בין עובד למתנדב מחויבות אישית	התלמידים יערכו השוואה בין מתנדב לעובד	ע"ב 5666/02 (ת"א) איציק אבל נ' רדיו אפ. אס. השפלה בע"מ (06/01/2005).
יחסי עובד-מעסיק: מיהו מעסיק?	3	התלמידים יכירו את חשיבותו של המעסיק, חובותיו כלפי העובדים ודאגה כלפיהם	מעסיק, מיקור חוץ, קבלן, קבלן כוח אדם, קבלן שירותים, מעסיק עיקרי	הצגת כתבה או מאמר מהעיתון על אחריות המעסיק בהקשר של הצדקת הידע והערכתו.	ס' 1 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995.
יחסי עובד-מעסיק: מיהו עובד?	6	התלמידים ילמדו את הגדרת העובד ולשם כך יכירו מבחנים בפסיקה	עובד, קבלן עצמאי, קבלן שירותים, משתתף חופשי, פריילנסר, מבחן הפיקוח, מבחן ההשתלבות, מבחן התכלית, המבחן המעורב	התלמידים יערכו בידוד משתנים של המתח הקיים בין המעסיק והעובד	בג"צ 5168/93 מור נ' ביה"ד הארצי לעבודה, פ"ד (4) 628 (1996). סעי' 1, 11-18 לחוק העסקת עובדים באמצעות קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996. ס' 6 לחוק העסקת עובדים באמצעות קבלני כוח אדם (תיקון), התש"ס-2000.
חוקי מגן	3	התלמידים יכירו את משמעות חוקי המגן ויבינו מדוע מתערבת המדינה בתחום משפט פרטי לכאורה ונותנת לו גוון ציבורי. התלמידים	חוק קוגנטי ודיספוזיטיבי, חוק מגן	דרך חזיתית (פרונטלית) + הצגת שאלון קבלה בעייתי בעניין זה	חוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987.

מקיף ב אוריה ממלכתי-דתי

ראשון לציון

סמל מוסד : 440073

הנושא	מספר שעות הלימוד	המטרות האופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	ביבליוגרפיה לתלמיד
		יכירו חוקי מגן עיקריים			
שעות עבודה ומנוחה, חופשה שנתית	3	התלמידים יכירו את תכלית חוק שעות עבודה ומנוחה והתלמידים יבינו את משמעות החופשה ככלי לשימור העבודה ואת הרציונל הסוציאלי העומד מאחוריו	שעות עבודה, הפסקה, יום מנוחה, שעות נוספות חופשה שנתית, צבירת חופשה	התלמידים יעלו מגוון נקודות מבט של מתן שעות עבודה ומנוחה לעובד	סעי' 1-23, 30, 35 לחוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951. ע"ע (ארצי) 570/06 ע"ד עמוס אגרון נ' ע"ד זיוה כץ (2007). חוק חופשה שנתית, התשי"א-1951.
קיום בכבוד	3	התלמידים ינתחו את המושג קיום בכבוד ויקשרו בינו לבין עולם דיני העבודה כמגנים על הזכות לקיום בכבוד.	קיום בכבוד	התלמידים יעלו מגוון אפשרויות פתרון לבעית הקיום בכבוד.	בג"צ 366/03 עמותת מחויבות לשלום וצדק חברתי נ' שר האוצר, (טרם פורסם) (2005). [בג"צ קיום בכבוד]
שכר מינימום	3	התלמידים יבינו את התפיסה החברתית מאחורי שכר המינימום ויביעו עמדה בעד/נגד העלאת שכר המינימום	שכר מינימום, שעות נוספות, שכר מינימום לפי גיל	דרך חזיתית (פרונטאלית) + משימה: טבלת הוצאות משפחה ממוצעת: כלכלה ודיוור, שכר לימוד (וכו')	סעי' 8-1א, 11-14 לחוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987 ע"ע (ארצי) 1054/01 טוילי נ' דהרי, פד"ע לז 746 (2002).
חוזה העבודה האישי	3	התלמידים ילמדו את מהות חוזה עבודה, חוזה אישי, התלמידים יבינו את ההבדל בין חוזים שונים למשרות שונות (שירות אישי לעומת משרה אחידה)	חופש העיסוק, חוזה יחס, התקשרות, חובות הצדדים, מפגש רצונות, חוזה למתן שירות אישי, אכיפה/פיצוי	התלמידים ישוו בין חוזה עבודה אישי ובין חוזה אזרחי-מסחרי סטנדרטי.	בג"צ 239/83 מילפלדר נ' ביה"ד הארצי לעבודה, פ"ד מא(2) 210 (1987).
פיטורין	6	התלמידים	פיטורין,	דרך חזיתית	ע"ע (ארצי)

מקיף ב אוריה ממלכתי-דתי

ראשון לציון

סמל מוסד : 440073

הנושא	מספר שעות הלימוד	המטרות האופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	ביבליוגרפיה לתלמיד
עובד		ילמדו מתי מסתיימים יחסים עובד-מעסיק, מה ההבדל בין התפטרות לפיטורין, מתי המתפטר הוא כדין מפורט? מגבלות על פיטורים	התפטרות, תנאים סוציאליים, שימוע לפני פיטורין, תום לב, זכות טיעון ועמידה, איסור פיטורין	(פרונטלית)+עבודה בקבוצות על פס"ד	387/08 אלי פרג'ון נ' חברת הדואר (2008) חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954. חוק חיילים משוחררים (החזרה לעבודה), התשי"ט 1949.

פרק 5: משפט מבויים

הנושא נלמד בכיתה יא שנתי (90 ש"ש)

הנושא	מספר שעות הלימוד	המטרות האופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	ביבליוגרפיה לתלמיד
רקע לתולדות המשפט המבויים	6	התלמידים ייחשפו לעולם המשפט המבויים, תולדותיו, השימושים הלימודיים בו	משפט מבויים Moot-Court דיבייט משפט מבויים ככלי לימודי תחרות משפט מבויים בפקולטות למשפטים	דיון בכיתה	אפרת רחף, "המשפט המבויים: פוטנציאל לא ממומש במערכת החינוך הישראלית?" הפרלמנט 44 (2004).
הצדדים בדיבייט	3	התלמידים יכירו את הצדדים בדיבייט ונטל השכנוע רובץ על כתפי התביעה	תביעה הגנה נטל השכנוע	דיון בכיתה	אתר האינטרנט של המרכז הישראלי להעצמת האזרח – תוכנית שיג ושיח ("דיבייט") www.ceci.org.il
נאום משפטי	6	התלמידים ילמדו כיצד	פתיחה טיעונים	סדנת כתיבה	אתר האינטרנט "שיג ושיח (דיבייט)"

מקיף ב אוריה ממלכתי-דתי

ראשון לציון

סמל מוסד : 440073

הנושא	מספר שעות הלימוד	המטרות האופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	ביבליוגרפיה לתלמיד
		כותבים נאום משפטי	סיכום		
חקר נושא	6	התלמידים יתחלקו לקבוצות בנות 4 תלמידים כל אחת (4 לתביעה ו-4 להגנה) ויבחרו נושא אקטואלי באמצעותו יתנהל ניתוח ודיון משפטיים מעמיקים בסוגיה אקטואלית	אקטואליה היבט משפטי ההליך האזרחי ההליך הפלילי ההליך החוקתי (בג"צ)	סדנת הנחיה וחיפוש מידע באינטרנט במעבדת מחשבים	חיפוש נושא אקטואלי באתרי חדשות אינטרנטיים (אתרי חדשות כגון ynet, nrg, walla, mako, (haaretz) כל תלמיד יקבל מהמורה רשימת קריאה מתאימה לנושא הלימוד, כולל חקיקה, ופסיקה
מבנה הדיבייט	4	התלמידים ילמדו כיצד בנוי הדיבייט וסדר הצגת הדברים	נאומי פתיחה טיעונים ניהול חקירה תפקיד העדים נאומי הסיכום הכרעת הדין	דיון בכיתה	אתר האינטרנט "שיג ושיח (דיבייט)"
נאום הפתיחה	6	התלמידים ילמדו את חשיבות נאום הפתיחה	רקע עובדות המקרה מיקוד הנושא טיעונים בקצרה דרישת התביעה/ ההגנה	הקרנת קטע וידאו "משפט איכמן"	אתר האינטרנט "שיג ושיח (דיבייט)" משפט איכמן ישיבה 01 (ארכיון המדינה) [מתוך אתר www.youtube.com]
טיעונים	6	התלמידים ילמדו את חשיבות הטיעונים במשפט המבויים וכי מדובר בלב הדיבייט	טיעונים מנומקים ומשכנעים הישענות על מקורות משפטיים ועיתונאיים משפט משווה	סדנת למידה להצגת טיעונים ממקרה בוחן נבחר	אתר האינטרנט "שיג ושיח (דיבייט)"
ניהול חקירה	3	התלמידים ילמדו כיצד לנסח שאלה ממוקדת, בהירה, פשוטה ומכוונת מטרה	ניסוח שאלה מיקוד שאלה הכוונת העד למתן תשובה	סדנת למידה בה מוצגת אמנות ניהול חקירה ממקרה בוחן נבחר	אתר האינטרנט "שיג ושיח (דיבייט)"

מקיף ב אוריה ממלכתי-דתי

ראשון לציון

סמל מוסד : 440073

הנושא	מספר שעות הלימוד	המטרות האופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	ביבליוגרפיה לתלמיד
תפקיד העדים	6	התלמידים ילמדו את תפקיד העדים	עדות מטעם התובע/ הנתבע עד מטעם התובע/ הנתבע דיני ראיות	סדנת למידה עם מורה המגמה והקרנת קטע וידאו משפט איכמן	אתר האינטרנט "שיג ושיח (דיבייט)" "עדויות במשפט איכמן עברית – ארכיון המדינה" [מתוך אתר www.youtube.com]
נאום הסיכום	6	התלמידים יבינו שנאום הסיכום נועד לתמצת ולחזור על עיקרי הדברים	חזרה על טענות הצדדים חילוץ אמירה מעניינת מחקירת העדים סיכום בקשת הכרעת דין מבית המשפט	דיון בכיתה	אתר האינטרנט "שיג ושיח (דיבייט)"
מבט על מקרה בוחן	6	התלמידים יסתכלו על מקרה בוחן בדיבייט ויתנו דעתם לסיכום פרק המשפט המבויס	כלי להבעת והשמעת עמדה	הקרנת סרט	סרט העוסק בזכויות מיעוטים, זכויות אדם, זכויות נשים, הצגת עמדות בדיבייט סרט לדוגמא : הוכחנים הגדולים (2007).
כתיבת הדיבייט (א)	6	התלמידים יתדיינו ויכינו את הדיבייט	עבודה קבוצתית שיתוף הובלה יזמות	סדנת כתיבה	חומרי לימוד אותם יקבלו התלמידים בהתאם לנושא שבחרו וכן חומרים אותם ימצאו התלמידים באישור המורה
כתיבת הדיבייט (ב)	6	התלמידים יגישו את הדיבייט לתיקוני והערכת המורה	עבודה קבוצתית שיתוף הובלה תיקון	סדנת כתיבה	הפניה לחומרי לימוד נוספים (במידת הצורך)
חזרה גנרלית	6	התלמידים יציגו בע"פ את הנושא בו הם בחרו לכתוב במסגרת העבודה הקבוצתית (חזרה גנרלית)	חזרה גנרלית שיפור מקצים אחרונים הבעה בעל פה	סדנת הנחיה	אתר האינטרנט "שיג ושיח (דיבייט)"
הצגת	8	התלמידים יציגו בע"פ את הנושא	הבעה בעל פה	סדנה עם מורי המגמה, אשר	עושים סדר (החינוכית)

מקיף ב אוריה ממלכתי-דתי

ראשון לציון

סמל מוסד : 440073

הנושא	מספר שעות הלימוד	המטרות האופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	ביבליוגרפיה לתלמיד
הדיבייט		בו הם בחרו לכתוב במסגרת העבודה הקבוצתית	עבודה קבוצתית יכולת שכנוע דיבור בהגהה נכונה	משמשים כשופטים	23, 2011) [תחרות שיח ושיג תשע"א - ראיון ב"עושים סדר"] מתוך אתר www.youtube.com
רפלקציה	6	התלמידים יענו על שאלות רפלקציה בקשר לתהליך שעברו במסגרת הכנת הדיבייט והצגתו.	רפלקציה התבוננות עצמית ועל האחר ביקורת הבעת דעה	דיון בכיתה	משרד החינוך - המזכירות הפדגוגית (אגף רוח וחברה), חלופות והערכות במדעי החברה (אוגוסט 2014) [חלק רפלקציה אישית]

פרק 6: דיני תאגידים

הפרק נלמד בכיתה יב מחצית א (47 ש"ש)

הנושא	מספר שעות הלימוד	המטרות האופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	ביבליוגרפיה לתלמיד
מבוא לדיני תאגידים	5	התלמידים יכירו את תחום דיני התאגידים, סוגי תאגידים, הצורך בתאגידים בחברה מודרנית ובעולם כלכלי-מסחרי	חברה, חברה פרטית וחברה ציבורית, שותפות (רשומה ולא רשומה), עמותה, אגודה שיתופית	דיון בכיתה	א. פרוקציה דיני חברות חדשים לישראל 11-33 (תשנ"ד). ב. (תשנ"ב).
האישיות המשפטית הנפרדת מבעליה	6	התלמידים ילמדו על הרציונל הטמון בעיקרון האישיות המשפטית הנפרדת מבעליה	אישיות משפטית כשרות משפטית חברה בע"מ	התלמידים יטענו להגיון של עיקרון האישיות המשפטית הנפרדת מבעליה	א' פרוקציה, "מושג ותיאוריה בתורת האישיות המשפטית" עיוני משפט יז 167 (תשנ"ב). פס"ד סלומון נ' סלומון בע"מ (פס"ד אנגלי).
תורת האורגנים	5	התלמידים ילמדו על מעמד	נושה בעל מניה דירקטור	התלמידים יעלו השערות בקשר	סעי' 252, 254 לחוק החברות,

מקיף ב אוריה ממלכתי-דתי

ראשון לציון

סמל מוסד : 440073

הנושא	מספר שעות הלימוד	המטרות האופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	ביבליוגרפיה לתלמיד
ואחריות התאגיד		בעלי המניות בחברה, וכן תפקידיהם נושאי משרה בחברה, סמכויותיהם והקשר ביניהם	מנכ"ל נושא משרה אורגן	לתפקוד החברה ללא אחד מאורגניה	התשנ"ט-1999.
חובות נושאי משרה	5	התלמידים יבינו את החובות החלות על נושא משרה	חובת הזהירות חובת אמונים	דרך חזיתית (פרונטאלית), עבודה בחדר מחשבים: הפרת חובת אמונים	ע"א 817/79 קוסוי נ' פויכטונגר, פ"ד לח(3) 253 (1984).
הרמת מסך	5	התלמידים יבינו את עיקרון הרמת המסך, למה צריכים אותו? מתי משתמשים בו? מי רשאי להחליט על הרמת המסך?	הרמת מסך, אחריות אישית, הליך פלילי	התלמידים יעלו מגוון נקודות מבט לסוגיה משפטית בה בית המשפט נדרש להרמת מסך	ס' 6 לחוק החברות, התשנ"ט-1999. ת"א (ת"א) 2244/81 קומפני פריזיין דה פרטיסיפסיון נ' שמואל פלאטו שרון ואח', פ"מ תשמ"ד (ב) 10 (1991).
הליך ההתאגדות	5	התלמידים ילמדו על הליך ייסוד חברה פרטית	תקנון; שם חברה; תכלית החברה; מטרות החברה	דרך חזיתית (פרונטאלית), יכינו מסמך פעולות להקמת חברה פרטית	סע' 3-2, 8-10, 36-45, 25-31 לחוק החברות, התשנ"ט-1999.
בעיית הנציג	6	התלמידים יבינו ניגודי האינטרסים הבסיסיים והמובנים בין המנהלים לבין בעלי המניות	בעיית הנציג; ניגודי אינטרסים; אדישות רציונלית של בעלי המניות	התלמידים יעלו את הערכים שנמצאים במתח המובנה בין בעלי המניות והמנהלים והערכתו	א. פרוקציה דיני חברות חדשים לישראל (תשנ"ד).
חברה פרטית וחברה ציבורית	10	התלמידים ילמדו על התאגדות החברה הפרטית, מטרותיה, התנהלותה		דרך חזיתית (פרונטאלית) או סיור לימודי אל משרדיה של חברה פרטית	א. פרוקציה דיני חברות חדשים לישראל (תשנ"ד). חומר רקע על חברה פרטית.

מקיף ב אוריה ממלכתי-דתי

ראשון לציון

סמל מוסד : 440073

פרק 7: דיני שטרות ואמצעי תשלום

הפרק נלמד בכיתה יב מחצית ב (45 ש"ש)

הנושא	מספר שעות הלימוד	המטרות האופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	ביבליוגרפיה לתלמיד
מבוא לדיני שטרות	6	התלמידים יכירו את עולם דיני השטרות ויבינו את חשיבותו למשפט האזרחי-מסחרי, ההבדל בין שטר ובין כסף מזומן	שיקים מזומן כרטיסי אשראי שטר חוב	התלמידים יערכו בידוד משתנים להבנת תופעת השטרות (סומה ושונה לאמצעי תשלום אחרים)	סעי' 1, 27-35 לחוק בנק ישראל, התשי"ד-1954. (הגדרת "מטבע") ס' 1 לחוק מטבע השקל החדש, התשמ"ה-1985.
מהו שטר?	7	התלמידים יכירו את חשיבות השטר בעולם המסחר ואת ההשלכות המשפטיות של הוצאת השטר, הצדדים לשטר	שטר, עסקת יסוד, עסקה שטרית, מושך, נמשך, נפרע	דרך חזיתית (פרונטאלית) + עבודה בקבוצות על פס"ד.	סעי' 1-3 לפקודת השטרות [נוסח חדש]. ע"א 44/81 ולירו נ' הועדה המקומית לתכנון ובניה ירושלים, לו (1) 732 (1983).
סוגי שטרות	7	התלמידים ילמדו את ההבדלים בין סוגי שטרות שונים ויבינו את היתרונות והחסרונות של כל אחד מהם	שטר חליפין, שיק, שטר חוב	התלמידים ישוו בין השטרות השונים	סעי' 3(א), 73(א), 84(א) לפקודת השטרות [נוסח חדש].
סחרת השטר וסיחורו	6	התלמידים ילמדו את עיקרון סחרת השטר כעיקרון בסיסי בעולם המסחר	סחרות, עבירות, טהירות, שיק לפקודת, שטר שסחרותו הוגבלה, הסבת שטר	התלמידים יזהו רכיבים וקשרים בין סוגים של סחרות בשטר	סעי' 7, 30 לפקודת השטרות [נוסח חדש]. ע"א 1560/90 משה ציטיאט נ' הבנק הבינלאומי הראשון לישראל, מח (4) 498 (1994).
הדרישות הצורניות של שטר	6	התלמידים יבינו את הדרישות הצורניות של שטר ואת הרציונל שבהם	שטר ביטחון	התלמידים ישאלו שאלות לדרישות הצורניות של שטר	סעי' 3(א) ו-19 לפקודת השטרות [נוסח חדש]. ע"א 364/83 ונדה מזרחי נ' יעקבי, מא (3) 402 (1987).
הוצאה לפועל של שטרות	7	התלמידים ילמדו את תפקידיה של רשות האכיפה והגבייה	רשות האכיפה והגבייה בקשה לביצוע שטר	התלמידים יערכו השוואה בין עילה חוזית ובין עילה שטרית	סעי' 1, 2, 3, 6, 81א' לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967.

מקיף ב אוריה ממלכתי-דתי

ראשון לציון

סמל מוסד : 440073

הנושא	מספר שעות הלימוד	המטרות האופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	ביבליוגרפיה לתלמיד
העברה בנקאית ובנקאות מקוונת	6	התלמידים יכירו את שיטת ההעברה הבנקאית, יתרונויה וחסרונותיה	העברה בנקאית בנק עמלה	דרך חזיתית (פרונטאלית), הזמנת עובד בנק להכרת הפעילות הבנקאית השוטפת	בנק ישראל, "מדיניות הפיקוח על הבנקים בנושא בנקאות בתקשורת".

פרק 8: קייס משפטי

הפרק נלמד בכיתה י שנת (16 ש"ש)

הנושא	מספר שעות הלימוד	המטרות האופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	ביבליוגרפיה לתלמיד
מבוא לקייס משפטי	4	התלמידים יבינו את נושא הקייס המשפטי, היותו כלי לימודי וחיבורו לעולם המשפט	קייס משפטי חינוך משפטי קליני	דיון בכיתה	סטיבן וויזנר, "הקליניקה המשפטית: חינוך משפטי בשם האינטרס הציבורי" עיוני משפט כה (2), 383-369 (נובמבר 2001).
קייס משפטי ככלי ניתוח	3	התלמידים יכירו את השימוש בקייס המשפטי ככלי ניתוח בעולם המשפט ולהעלות טיעונים	ניתוח קייס הסקת מסקנות העלאת טיעונים	סדנה	קייס משפטי שיובא על ידי המורה
קייס משפטי ככלי להבאת דוגמה	3	התלמידים ילמדו על היות הקייס המשפטי כלי להבאת דוגמה כאשר רוצים להשתמש בטיעונים	משפט משווה מקרים משפטיים דומים	סדנה במעבדת מחשבים	בחירת קייס אקטואלי על ידי התלמידים באתרי חדשות כגון ynet, nrg, haaretz, walla, mako
קריאת חוק	6	התלמידים ילמדו על סעיפי החוק השונים וזיהוי החלקים החשובים כשקוראים חוק	שם החוק שנת חיקוק סעיף מטרת החוק (לא תמיד) סעיף הגדרות	סדנה לימודית	חוק מספר החוקים שיובא על ידי המורה.

מקיף ב אוריה ממלכתי-דתי

ראשון לציון

סמל מוסד : 440073

הנושא	מספר שעות הלימוד	המטרות האופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	ביבליוגרפיה לתלמיד
			כותרות השוליים		

פרק 9: משפט עברי

הנושא נלמד בכיתה יב (90 ש"ש)

הנושא	מספר שעות הלימוד	המטרות האופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרך ההוראה	ביבליוגרפיה לתלמיד
הגדרת המשפט העברי	3	- הכרת המשפט העברי במערכת המשפטית, חיה ומפותחת.	מהות המשפט העברי. קודיפיקציה. חקיקה ראשית, חקיקה משנית.	הרצאה	
- הלכה	2	הבנה כי ההלכה מקיפה את כל תחומי החיים. הבנת ההבחנה בין החלק הנורמאטיבי של ההלכה לחלק האגדי-סיפורי	- תחומי עיסוק שלה. - הלכה אגדה יחסי גומלין. נורמאטיבי, אגדה.	הרצאה + דיון(הדגמה)	
- משפט	1	הבנת המושג "משפט" והבנת ההבחנה בהגדרתו בין המשפט העברי והמודרני	<u>הגדרה</u> במשפט העברי ובמשפט מודרני.	הגדרה ע"פ המקורות (עבודה בזוגות)	-מלכים א', ג', כח'. - דברים כא', יז. -יהושע ו', ט
	2		דיני ממונות	הצגת אירועים	

מקיף ב אוריה ממלכתי-דתי

ראשון לציון

סמל מוסד : 440073

דין -	(הבחנת אזרחי/פלילי)	דיני נפשות			דין -	
3	הרצאה (הדגמות כל אחד מהגורמים המשותפים, וכל אחד מהגורמים השונים)	שליחות (שלוחו של אדם כמותו), בעלות. - המשותף להלכה "דתית" והלכה "משפטית" א. עקרונות משפטיים משותפים. ב. תלות הדדית. ג. סיוע הדדי והשלמה.	הבנת התלות בין ה"דתי" ל"משפטי" במשפט העברי. הבנת הקושי שבתלות הזו בשיח הציבורי.	3	- איסורים (איסורא)	
2		- חוזה מותנה (מתנה על מה שכתוב בתורה) - מעשה הבא בעבירה. <u>הבחנה</u> : הלכה "דתית" והלכה "משפטית" א. חופש התנאה. ב. חוזים אסורים. ג. דינא דמלכותא דינא.	הבנת הגישה המחמירה כלפי ההלכה ה"דתית" בהשוואה להלכה "משפטית".	2		
3	<u>מאמר 1</u> "רחמנא ליבא בעי". עו"ד דר' אביעד הכהן. <u>מאמר 2</u> משפט ומוסר/ דר' שמשון אטינגר. - ויקרא ט', טו	הרצאה + <u>עבודה בזוגות</u> : שאלות מנחות (מאמר)	פוזיביסטי – דיספוזיביסטי - ההבדל המהותי במשפט המודרני: גישות: קלזן – הארט. -הבחנה מוסר אישית חברתית.	הבנת ההבחנה בין "מוסר" ל"משפט". הכרת הגישות השונות בצורך בשילוב מוסר במשפט.	3	משפט ומוסר
5	- מדרש שמות ח', כ'. - בבא מציעא דף ל', לוי, ע"א. - בבא קמא צ"ט, ע"ב. - רמב"ם הלכות דעות, פרק א הלכה ב		- יחס משפט ומוסר בעולם ההלכה: א. מקור משותף. ב- <u>עקרון</u> : לפני משורת הדין: 1. מקור העקרון (דרישה כללית) 2. שמוש בעקרון בתלמוד באופן פרטי. 3. הלכה ומעשה בתלמוד.	הכרה בשילוב המשמעותי של המוסר במשפט העברי.	5	
2	הצגת חוקי עזר ותקנות בי"ס ומציאת שרשרת האצלת הסמכויות בהם.	הריבון המחוקק, חלקי עזר. - הנורמה הבסיסית של המשפט המודרני	הבנת פירמידת הסמכויות.	2	א. ההלכה - מקורות סמכות	
3	<u>דברים</u> : יז', ח' -יא'. <u>רמב"ם</u> : הלכות ממרים, א'. הלכות א-ג	הרצאה ודיון.	תורה שבכתב, משנה, תלמודים, מדרשי הלכה, שו"ת. - הנורמה הבסיסית של המשפט העברי. - מקורות המשפט	- הכרת המקורות של המשפט העברי. - הבחנה בין המקורות השונים של המשפט העברי.	3	

מקיף ב אוריה ממלכתי-דתי

ראשון לציון

סמל מוסד : 440073

		העברי. א. המקורות המוסמכים. ב. מקורות היסטוריים. ג. מקורות משפטיים.			
ב. סמכות גורמי ההלכה	3	בסמכות כגורם קובע ובלעדי – הגובר על האמת העובדתית.	אמת עובדתית, אמת משפטית. - מקור הסמכות: א. תורה מן השמים/תורה לא בשמים. ב. אמת אלוקית – אמת משפטית של ביי"ד.	לימוד הטקסט התלמודי מהכתב.	- ר' יוסף אלבו : ספר העיקרים מאמר ג', פרק כג'. - בבא מציעא, נט' עב' : (תנן) של עכינא
	2	הכרת באפשרות ליותר מאמת משפטית אחת.	ג. האם יש אמת משפטית אחת.	הצגת הגישות : בחירת הגישה הנראית ונימוק	- רמב"ן – לא תסור ימין ושמא ריטב"א, ריה"י
	2		הלכתא כבתראי : עקרון : הלכתא כבתראי (המקור לעקרון)	הרצאה, דיון	רמ"א – שו"ע חושן משפ כה', ב
ג. משפט ויושר	3	הבנת המציאות של התנגשות בין היחיד לכלל המשפט. - פיתוח היצירתיות במצבים של התנגשות.	פיקציה (של הדין), הוראת שעה. בעית היושר של היחיד מול הכלל המשפטי. גישות : הרמב"ם, ובעל עקדת יצחק.	הצגת תופעות שבהן הדילמה עולה.	

	4	- לדעת לנסח חוקים. - לדעת להבחין בין שיטות ניסוח חוקים. - לדעת את היתרונות והחסרונות של כל שיטה.	פורמליסטיקה בחוק הישראלי : א. הגדרה. ב. שיטות ניסוח חוקים. ג. יתרונות וחסרונות	תרגילים : ניסוח חוקים לפורמליסטים וההפך. - מציאת מילות מפתח המייחדים כל צורת ניסוח.	חוק הגנת הדייר (משולב) התשל"ב סעיף 20 (א'). חוק המקרקעין, 1969, סעיף 18. פס"ד 41680/05 ע' מירב נגד פארק נג
סוגיות במשפט העברי פורמליסטיקה	4	להבחין בשיטת הניסוח הדווקאני במשפט העברי.	שיטות הנוסח במשפט העברי א. גישות שונות. ב. שיטת הנוסח הדווקאנית במשפט התלמודי.	דיון – גישות בתלמוד.	שמות – פרק כב' משנה – בבא קמא בבא בתרא ב', ו'. משנה – כתובות י (קד', עא')
	2	להבין מדוע המשפט העברי משתמש בנוסח פורמאלי.	1. הלכה למשה מסיני. 2. שיקוף המציאות. 3. מכשיר משפטי).	דיון	רמב"ם – משנה תורה, הלכות מאס אסורות, ב', יא'. משנה – בבא בתר + כט' עא'. משנה – מנחות ב'

מקיף ב אוריה ממלכתי-דתי

ראשון לציון

סמל מוסד : 440073

<p><u>בבא קמא</u> כ' עא'. <u>רמב"ם</u> - הלכות ואבידה, ג' ט. <u>שוע' - חושן משפט</u> סעי' ב'.</p>	<p>דיון- הבטים משפטיים לעקרון הרצאה – המצב קודם החוק. דיון.</p>	<p>הנאה, זכות קניינית. - הגדרת העיקרון. - הבחנה ממקרים אחרים : (זה נהנה וזה חסר, לא נהנה ולא חסר). - הטעמים לעקרון זה. - הנאה ישירה לעומת הנאה עקיפה.</p>	<p>הבנת הבסיס לשלילת הזכות הקניינית.</p>	<p>6</p>	<p>זה נהנה וזה לא חסר</p>
<p>חוק עשיית עושר במשפט, תשל"ט</p>	<p>הלוגיקה בחוק</p>	<p>עשיית עושר ולא במשפט. - החוק הישראלי "עשיית עושר ולא במשפט" האם תואם את המשפט העברי?</p>	<p>הבנת הצדק החברתי/מוסרי בחוק עשיית עושר ולא במשפט.</p>	<p>3</p>	
<p><u>משנה</u> – כתובות ג' <u>בבא מציעא</u> – קא <u>בבא קמא</u> – נח' ע</p>	<p>דיון : הבחנה בין הסוגיות בתלמוד.</p>	<p>-מקורות תלמידים בעקרון עשיית עושר ולא במשפט. פורע חוב , השבחת רכוש.</p>	<p>הבנת ההבחנה בין השבת רכוש למניעת נזק.</p>	<p>3</p>	
<p>בבא בתרא, יב עב פס"ד <u>רוקר</u>. (השו אנגלרד) - סעי' 14 חוק מקו</p>	<p>דיון : היכולת של חז"ל לכפות התנהגות מוסרית.</p>	<p>- (פורע חובו של חברו, יורק לשדה חברו, מבריח ארי מנכסי חברו) - הבחנה בין השבחת רכוש מוחסית למניעת נזק. מידת סדום. - הגדרת העקרון. - מקורות תלמודים המשתמשים בעקרון זה. -<u>הבחנה</u> – "כופין על מידת סדום" ל"לפנים משורת הדין." - שימוש בעקרון זה במשפט הישראלי.</p>	<p>הבנת היכולת של חז"ל לכפות התנהגות מוסרית או להימנע מהתנהגות לא מוסרית.</p>	<p>4</p>	<p>כופין על מידת סדום</p>

מקיף ב אוריה ממלכתי-דתי

ראשון לציון

סמל מוסד : 440073

<p>- הרצאה. - דיון – המשפט האנגלי לעומת הישראלי לעומת המשפט העברי.</p>	<p>- המצבים העיקריים לחוזה בלתי חוקי. - תוקף החוזה. - הגישה האנגלית.</p>	<p>- הבנת הגורם ההרתעתי חוזה בלתי חוקי. - הבנת הגישה של המשפט העברי בהפרדת החלק החוזי מהעבירה</p>	<p style="text-align: center;">3</p>	<p style="text-align: center;">חוזה בלתי חוקי</p>
<p>בחוק מקרקעין ס בבא מציעא פרק נשך.</p>	<p><u>חוזה שאגב ביצועו נעשתה עבירה</u> 1. חוק ישראלי. 2. משפט עברי.</p>		<p style="text-align: center;">4</p>	
<p>- סעיף 30 חוק חו 31. - מסכת ראש הש - פס"ד הווארד נ' לה (3) 505. - פס"ד אדרעי נ' לוי (4) 281.</p>	<p><u>חוזה שמטרתו ביצוע עברה</u> 1. חוק ישראלי + פס"ד. 2. משפט עברי</p>		<p style="text-align: center;">4</p>	
<p>- סעיף 18 א+ב ל מקרקעין + סעיף בבא קמא כז' עב חוות יאיר - סימן בבא מציעא, קא' רמב"ם : הלכות ז' פס"ד רוזנשטיין סולומון</p>	<p>דיון – האם זה לא נוגד את מהות המשפט? התועלת מחוק זה! בעד ונגד.</p>	<p>- הגדרה. - במשפט המודרני הבחנה בין 2 מצבים. - המשפט העברי. - הבחנה – מקום שיש לו הפסד למקום שאין בו הפסד. - מקורות תלמודיים. - האם יש הבחנה בין התחום הממוני-אזרחי לבין התחום הפלילי-עונשי? (משפט עברי-מודרני). - הסגת גבול.</p>	<p style="text-align: center;">6</p>	<p style="text-align: center;">עשיית דין עצמית</p>

מקיף ב אוריה ממלכתי-דתי

ראשון לציון

סמל מוסד : 440073

<p>הרצאה</p>	<p>זיהוי (שולח-שליח) תורת הכוח. פיקציה (של הדין)</p>	<p>6</p> <p>שליחות</p> <p>- הגדרת החוק הישראלי-חוק השליחות. - רעיון השליחות : <u>תיאוריות:</u> א. תורת הזיהוי (במשפט הישראלי ובמשפט עברי). ב. תורת הכוח (במשפט הישראלי ובמשפט עברי) ג. תורת החוזה (רק במשפט הישראלי) הבנת הפיקציה המשפטית-בשליחות.</p>	<p>6</p> <p>ערבות</p>
<p>הרצאה + דיון.</p> <p>דיון על פס"ד.</p>	<p>נעשה, התחייבות משנית, התחייבות מותנית, חוק קוגנטי.</p> <p>שיפוי, המחאת זכות חוזה מכללא.</p>	<p>6</p> <p>הגדרה : חוק הערבות. - מכוח מה נוצרת הערבות: א. הוצאה. ב. התחייבות מותנית. -אחריות הערב: -במשפט העברי: א. מיצוי דרישה מהחייב. ב. השלבים בגביית החוב. ג. התנאים לגבייה ישירה מהערב. החוק הישראלי – האם אמצ' את המשפט העברי. - זכות שיפנו לערב ששילם. מכוח מה? א. חוזה (חייב ערב) ב. המחאת זכות של הנושה לערב. - ריבוי ערבים – שערבו לחוב אחד. -הבנת החוב המשפטי של הערב במקום החייב. -הבנת הצדק במיצוי הדין עם החייב קודם הערב. הבנת הזכות של הערב לתבוע שיפוי מהחייב.</p>	<p>6</p> <p>חוק הערבות – תוספתא : קידוש הלכה א'. כתובות : דף צח' ט</p> <p>1967, סעי' 1 ב"ב, רמב"ם הלכות מש' ולוה, פרק כה' ה' בכורות מח : : סעי' הערבות</p> <p>פס"ד פקיד שומה נג' גולדשטרן מא. 835.</p>

מקיף ב אוריה ממלכתי-דתי

ראשון לציון

סמל מוסד : 440073

ח. דרכי הערכה של התלמידים

כחלק מרפורמת הלמידה המשמעותית, תכנית הלימודים מותאמת לשעות המוקצות להוראה וללמידה בפועל. התאמת פרקי הלימוד וחלוקת השעות מגוונות את דרך ההוראה ובכך מאפשרת למידה מעמיקה ומשמעותית. לצד ההוראה הפרונטלית, מיועדות חלק משעות הלימוד לעבודה עצמית ולעבודה שיתופית הכוללת סדנאות, התמצאות במאגרי מידע בליווי ובהנחית מורי המגמה. דרכי הערכה נוספות הן המטלות הלימודיות השונות, כגון בחינות ועבודות.

דרכי ההערכה מגוונות וכוללות עבודת חקר, הגשת דו"ח סיור לימודי, עבודה קבוצתית, משפט מבוים, דו"ח צפייה בסרט, ועוד. כאמור, תכנית הלימודים, ובה דרכי ההערכה המפורטים לעיל, גובשה והותאמה לתכני הלימוד בחטיבה העליונה ולהיבחנות לבחינות הבגרות במדעי החברה.

הרכב והערכת 5 יחידות הלימוד יחושבו באופן הבא:

שם שאלון	שנת היבחנות	צורת היבחנות	מספר יחידות לימוד	משקל בהרכב לציון סופי	דרך ההערכה	משקל ציון הערכה	משקל שנתי	ציון
תלקיט	י	חלופת הערכה	1	20%	כרזה לימודית/ מטלת תקנון (מקורות המשפט)	10%	—	
					הגשת עבודה (מקורות המשפט)	30%	—	
					בחינה (זכויות חשודים ונאשמים)	30%	—	
					דו"ח צפייה בסרט (זכויות חשודים ונאשמים)	10%	—	
					דו"ח סיור לימודי (קייס משפטי)	20%	—	
משפט מבוים	יא	חלופת הערכה	1	20%	נאום משפטי	15%	—	
					הגשת עבודה	20%	—	
					דיבייט	25%	—	
					רפלקציה	15%	—	
					עבודה קבוצתית	20%	—	
					עמידה בזמנים	5%	—	
משפט	יב	בכתב	3	60%	בחינה	70%	30%	

מקיף ב אוריה ממלכתי-דתי

ראשון לציון

סמל מוסד : 440073

אזרחי- מסחרי								20% בחינת מתכונת ציון 10% שנתי יב)
-----------------	--	--	--	--	--	--	--	--

ט. ביבליוגרפיה

ספרות

אוריאל פרוקצ'יה **דיני חברות חדשים לישראל**, 11-33 (תשנ"ד).
אוריאל פרוקצ'יה, "מושג ותיאוריה בתורת האישיות המשפטית" **עיוני משפט** יז 167 (תשנ"ב).
אפרת רחף, "המשפט המבויס: פוטנציאל לא ממומש במערכת החינוך הישראלית?" **הפרלמנט** 44 (2004).
בני דון יחיא "משפט שלמה – דגם לחשיפת האמת העובדתית" **דעת** 102 (תשס"ג).
בנק ישראל, "מדיניות הפיקוח על הבנקים בנושא בנקאות בתקשורת".
לימור זר גוטמן, "חובת הסודיות וחסיון עורך דין לקוח חלק ראשון", **אתיקה מקצועית** 14.
מלכים א, ג 25-16. [משפט שלמה המלך]
מרדכי קרמניצר, "התאמת ההליך הפלילי למטרה של גילוי האמת, או האם לא הגיעה העת לסיים את עונת המשחקים" **משפטים** יז, 475 (תשמ"ח). מרק גאלאנטר, "מדוע 'אלה שיש להם' נוטים להצליח: הרהורים על גבולות השינוי החברתי" **מעשי משפט** ד, 15 (תרגום: ישי מישורי, 2011).
משרד החינוך- המזכירות הפדגוגית (אגף רוח וחברה), **חלופות והערכות במדעי החברה** (אוגוסט 2014).
סטיבן וויזנר, "הקליניקה המשפטית: חינוך משפטי בשם האינטרס הציבורי" **עיוני משפט** כה (2), 383-369 (נובמבר 2001).

Joseph Raz, *The Authority of Law: Essays on Law and Morality* (1979)

חקיקה

חוק-יסוד: הכנסת.
חוק-יסוד: הממשלה.
חוק-יסוד: השפיטה.
חוק-יסוד: חופש העיסוק.
חוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו.

חוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969.
חוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה-1995.
חוק בנק ישראל, התשי"ד-1954.
חוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984.
חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995.
חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981.
חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967.
חוק החברות, התשנ"ט-1999.
חוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973.
חוק החוזים (תרופות) התשל"א-1970.

מקיף ב אוריה ממלכתי-דתי

ראשון לציון

סמל מוסד : 440073

- חוק החוזים האחידים, התשמ"ג-1982.
- חוק המקרקעין, התשכ"ט-1969.
- חוק המתנה, התשכ"ח-1968.
- חוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957.
- חוק הסנגוריה הציבורית, התשנ"ו-1995.
- חוק העונשין, התשל"ז-1977.
- חוק העסקת עובדים באמצעות קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996.
- חוק העסקת עובדים באמצעות קבלני כוח אדם (תיקון), התש"ס-2000.
- חוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001.
- חוק חופשה שנתית, התשי"א-1951.
- חוק חיילים משוחררים (החזרה לעבודה), התש"ט-1949.
- חוק יסודות המשפט, התש"ס-1980.
- חוק כרטיסי חיוב, התשמ"א-1985.
- חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) (תיקון מס' 3 והוראת שעה), התשע"ב-2012.
- חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) (תיקון מס' 4 והוראת שעה), התשע"ד-2013.
- חוק מטבע השקל החדש, התשמ"ה-1985.
- חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982.
- חוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים), התשס"ב-2002.
- חוק עבודת נוער, התשי"ג-1953.
- חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954.
- חוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987.
- חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951.
- פקודת השטרות [נוסח חדש].
- פקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות), 1927.
- פקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971.
- פקודת מס הכנסה [נוסח חדש].

צו הסנגוריה הציבורית (ייצוג נאשמים מחוסרי אמצעים), התשנ"ו-1996.

- תקנות הגנת הצרכן (מכירות באשראי, מכירה מיוחדת ועסקה ברוכלות), התשמ"ג-1983.
- תקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984.

פסיקה

- בג"צ 366/03 עמותת מחויבות לשלום וצדק חברתי נ' שר האוצר, (טרם פורסם) (2005).
- בג"צ 5168/93 מור נ' ביה"ד הארצי לעבודה, פ"ד נ(4) 628 (1996).
- בג"צ 239/83 מילפלדר נ' ביה"ד הארצי לעבודה, פ"ד מא(2) 210 (1987).
- ע"א 4628/93 מדינת ישראל נ' אפרופים שיכון ויזום (1991) בע"מ פ"ד מט (2), 265 (1995).
- ע"א 416/91 יצחק ממון נ' רחל טריקי, מז (2) 652 (1993).

מקיף ב אוריה ממלכתי-דתי

ראשון לציון

סמל מוסד : 440073

- ע"א 1560/90 משה ציטיאט נ' הבנק הבינלאומי הראשון לישראל, מח (4) 498 (1994).
- ע"א 364/83 ונדה מזרחי נ' יעקבי, מא (3) 402 (1987).
- ע"א 44/81 ולירו נ' הועדה המקומית לתכנון ובניה ירושלים, לו (1) 732 (1983).
- ע"א 817/79 קוסוי נ' פויכטונגר, פ"ד לח(3) 253 (1984).
- ע"א 846/76 עטיה נ' אררט, פ"ד לא (2) 780 (1977).
- ע"א 702/76 אלימלך נ' בנק ישראל, לג (3) 596 (1979).
- ע"פ 5203/98 חסון נ' מדינת ישראל, פ"ד נו (3) 274 (2002).
- ע"פ 5121/98 יששכרוב נ' התובע הצבאי הראשי, (טרם פורסם) 1 (2006).
- ע"פ 196/64 היועץ המשפטי לממשלה נ' מרדכי בש, יח (4) 568 (1964).
- ד"מ (ב"ש) 2387/01 עדי שפירר נ' טוב אל חברה לשיווק בע"מ (2002).
- ע"ב 5666/02 (ת"א) איציק אבל נ' רדיו אפ. אס. השפלה בע"מ (06/01/2005).
- עסק (ארצי) 24/10 הוט טלקום בע"מ נ' הסתדרות העובדים הלאומית, (2010).
- ע"ע (ארצי) 387/08 אלי פרג'ון נ' חברת הדואר (2008).
- ע"ע (ארצי) 570/06 עו"ד עמוס אגרון נ' עו"ד זיוה כץ (2007).
- ע"ע (ארצי) 1054/01 טוילי נ' דהרי, פד"ע לו (2002).
- ת"א (ת"א) 2244/81 קומפני פריזיין דה פרטיסיפסיון נ' שמואל פלאטו שרון ואח', פ"מ תשמ"ד (ב) 10 (1991).
- פס"ד סלומון נ' סלומון בע"מ. (פס"ד אנגלי)

ביבליוגרפיה: משפט עברי

- * מ. אלון, המשפט העברי, הוצאת לי"ל מאגנס, ירושלים, תשל"ח. ע"מ 129-133, 143-1581, 158-170, 211-222, 222-236.
- * מלכים : א', ג', כח'.
- * דברים : ח'- יא', כא', יז'.
- * יהושע : ו', טו'.
- * רמב"ן, דברים יז', ח'.
- * בבא מציעא, נט', עב'.
- * דר' א. הכהן, רחמנא ליבא בעי.
- * דר' ש. אטינגר, משפט ומוסר.
- * ויקרא : ט', טו'.
- * מ. אלון, המשפט העברי, ירושלים, 1973. ע"מ 126-170.
- * בבא קמא, צט', עב'.
- * רמב"ם, הלכות דעות, פרק א', ב'.
- * בבא מציעא, לט', עא'. ל', עא'.
- * כתובות מז', עב'.
- * גיטין : נה', עא'.
- * רמב"ם - הלכות חובל ומזיק, פג', א', ג'.
- * משנה : סנהדרין ד', א'.
- * רמב"ם : הלכות עדות, ז', א'.
- * דברים : ו', ז'- ח'.
- * רמב"ם : הלכות שכנים, יב', ה'.
- * בבא מציעא : טז' עב'.
- * רמב"ם : הלכות אישות, כא', ט'.
- * כתובות : לא', עב'.
- * רמב"ם, הלכות שלוחין ושותפים, ג', ז'.

מקיף ב אוריה ממלכתי-דתי

ראשון לציון

סמל מוסד : 440073

- * שמות כב', כד- כו'.
- * רמב"ם: הלכות מלווה ולווה, א', ז'. פרק ב', ב'.
- * יבמות: סה', עא'.
- * דברים: כד', א'- ב'.
- * חוק הגנת הדייר (נוסח משולב) התשל"ב 1972, 260.
- * חוק מקרקעין, התשנ"ט 1969 סעי' 18.
- * שמות: כב', ב'.
- * משנה: בבא קמא- ו', ד'.
- בבא בתרא- ב', ו'.
- כתובות- יב', ד'.
- עא' 350/77 כיתן נ' שרה וייס ואח', פד"י לג' 1979 812-785
- * רמב"ם: משנה תורה: הלכות מאכלות אסורות, ב', יא'.
- * משנה: בבא בתרא, ג', א', + דף כט', סא'.
- * ח.בן מנחם, סוגיות במשפט העברי, 36-7, האוניברסיטה הפתוחה, תשס"ו-2006.

- סוגיה א': בבא קמא: כ', עא'
- רמב"ם: הלכות גזילה ואבידה, ג', ט'.
- שו"ע, חושן המשפט, כג', סעי', ב'.
- סוגיה ב': חוק עשיית עושר ולא במשפט: תשל"ט 1979.
- משנה: כתובות ג', ד'.
- בבא מציעא, קא', עא'.
- בבא קמא, נח', עא'.
- סוגיה ג': בבא בתרא: יב', עב'.
- רוקר רעא' 6339/97 רוקר נ', סלומון, פד"י נח' (1)
- סעיף 14, חוק המקרקעין, התשנ"ט, 1969.
- סוגיה ד': חוק המקרקעין התשכ"ט, 1969, סעי' 20.
- בבא מציעא, איזהו נשך.
- חוק החוזים, התשל"ג- 1973, סעיף 20, 30, 31.
- פסדי הוארד נ' מיארה, לה' (3), 505.
- פסדי אדרעי נ' גדליהו לוי (4), 281.
- סוגיה ה': חוק המקרקעין, 1969, תשנ"ט, סעיף 18, 19.
- בבא קמא, כז' עב'.
- בבא מציעא, קא', עב'.
- רמב"ם, הלכות שכירות, ז', נ'.
- פס"ד רוזנשטיין נ' סלומון, לח' (2), 1984, 125-135.
- סוגיה ו': חוק השליחות, תשנ"ה- 1965, סעיף 1, 2, 6.
- ש. אטינגר, פרקי שליחות במשפט העברי, הוצאת המכון לחקר המשפט העברי, תשנ"ט.
- כתובות, צח', עא', עב'. צט', עא'.
- רמב"ם, הלכות שלוחין ושותפין, פרק א' הלכה ב'.
- קידושין, מבי',
- עא'- פס"ד פרמנסקי נ' סנדרוב, פד"י, כד' (2), 254.
- סוגיה ז': ש. אלבק, דיני ממונות בתלמוד, הוצאת דביר, תשל"ה.
- חוק הערבות, תשנ"ז 1967, סעיף 1, 2.
- רמב"ם, הלכות מלווה ולווה, פרק כה' הלכה ד'.
- בכורות, מח', עב'.
- ב. ליפשיץ, שטר וערבות חוזה והתחייבות, זיכרון לגד טדסקי, 401-439, אוני' העברית, ירושלים, תשנ"ו-1995
- פס"ד, פקיד השומה חיפה נ' גולדשטיין, מא' (1), 835.

מקיף ב אוריה ממלכתי-דתי

ראשון לציון

סמל מוסד : 440073

אתרי אינטרנט

אתר האינטרנט של המרכז הישראלי להעצמת האזרח – תוכנית שיג ושיח ("דיבייט")

www.ceci.org.il

סרטים

בשם האב (יוניברסל, 1993).

הוכחנים הגדולים (2007).

משפט איכמן ישיבה 01 (ארכיון המדינה).

עדויות במשפט איכמן (ארכיון המדינה).

עושים סדר (החינוכית 23, 2011).